

KÖZBESZERZÉSEK TANÁCSA
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1024. Budapest, Margit krt. 85.

1525 Postafiók 166.

Tel: 336-7776 Fax: 336-7778

DARÁZS & TÁRSAI
ÜGYVÉDI IRODA

ÉRK.: 2009 NOV 26.

Iktatószám: .....

Ikt. sz.: D.643/ 9 /2009.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzések Tanácsa nevében meghozta az alábbi

HATÁROZAT-ot.

A Döntőbizottság a **BAÉV Építőipari Zrt.** (5600 Békéscsaba, Kazinczy u. 4., képviseli: Dr. Gyebnár – Dr. Domoki Ügyvédi Iroda, dr. Gyebnár László ügyvéd, 5600 Békéscsaba, Wlassich sétány 7. I. em. 3., a továbbiakban: kérelmező) kérelmének, amelyet a **Békés Megyei Önkormányzat** (5600 Békéscsaba, Derkovits sor 2., képviseli: Darázs és Társai Ügyvédi Iroda, Dr. Bakondi György ügyvéd, 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 31., a továbbiakban: ajánlatkérő) „*Pándy Kálmán Megyei Kórház Patológiai Osztály épületének kivitelezése gépészeti tartalommal és beépített orvos-technológiával*” tárgyú közbeszerzési eljárása ellen terjesztett elő, **részben helyt ad** és megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 1. § (1) és (3) bekezdéseit, valamint a Kbt. 250. § (3) bekezdés g) pontja szerint alkalmazandó 81. § (3) bekezdését. A Döntőbizottság az ajánlatkérőnek a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánító 209. október 20-i második döntését **megsemmisíti**. Ezt meghaladóan a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet **elutasítja**.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt **5.000.000,-Ft, azaz ötmillió forint** pénzbírság megfizetésére kötelezi.

Ajánlatkérő a bírságot a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzések Tanácsa Magyar Államkincstár (MÁK) 10032000-01720361-00000000 számú számlájára köteles befizetni.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 150.000,-Ft (azaz százötvenezer forint) igazgatási szolgáltatási díjat. Ezt meghaladóan az eljárásban felmerült egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek és újrafelvételi eljárásnak helye nincs. A határozat bírósági felülvizsgálata annak kézbesítésétől számított 15 napon belül keresettel kérhető. A keresetlevelet a Fővárosi Bírósághoz címezve, de a Döntőbizottsághoz kell benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

INDOKOLÁS

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás iratai, valamint a felek írásbeli és tárgyalási nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg.

Ajánlatkérő a rendelkező részben meghatározott tárgyban a Kbt. VI. fejezete szerinti tárgyalásos egyszerű eljárást indított, amelyre vonatkozó ajánlattételi felhívását 2009. augusztus 3-án tette közzé a Közbeszerzési Értesítő 2009. évi 90. számában 15519/2009. szám alatt. Ajánlatkérő a beszerzés értékét 300 millió Ft-ban határozta meg.

Az ajánlattételi felhívás szerint a közbeszerzés tárgya építési beruházás, kivitelezés. Ajánlatkérő a részekre történő, valamint a többváltozatú ajánlattétel lehetőségét kizárta.

Ajánlatkérő az ajánlati felhívásában többek között meghatározta a kizáró okokat, a pénzügyi és gazdasági, valamint a műszaki, illetve szakmai alkalmasság igazolási módjait és minimumkövetelményeit.

Ajánlatkérő a műszaki, illetve szakmai alkalmasság körében az ajánlattételi felhívás III.2.3) pontjában M1) alatt előírta a Kbt. 67. § (2) bekezdés a) pontja szerinti igazolást az ajánlattételi felhívást megelőző 3 év legjelentősebb építési beruházásainak ismertetéséről. Ehhez kapcsolódóan ajánlatkérő M1) alatt rögzítette, hogy alkalmatlan az ajánlattevő, valamint a közbeszerzési értékének 10 %-át meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó, ha nem rendelkezik az ajánlattételi felhívást megelőző 3 évben összesen legalább kettő, a közbeszerzés tárgyával megegyező tárgyú (egészségügyi célú épület építése) egyenként legalább 200 millió forintot elérő mértékű referenciával. Ajánlatkérő rögzítette, hogy az alkalmassági minimumkövetelménynek az ajánlattevő és a 10 % feletti alvállalkozó együttesen kell, hogy megfeleljen.

Ajánlatkérő az ajánlatokat a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás bírálati szempontja alapján kívánta értékelni.

Ajánlatkérő az ajánlattételi felhívásában meghatározta a közbeszerzési eljárása szempontjából releváns időpontokat (ajánlattételi határidő: 2009.08.25., eredményhirdetés időpontja: 2009.09.01., szerződéskötés tervezett időpontja: 2009.09.09.).

Ajánlatkérő dokumentációt is készített, amelynek megvásárlását az eljárásban való részvétel feltételül szabta. A dokumentációban az ajánlatkérő útmutatót csatolt az ajánlatok benyújtásával kapcsolatban, megadta a szakmai specifikációt, ennek keretében ismertette az építési beruházással kapcsolatos beépíthető technológiát, végezetül nyilatkozatmintákat és szerződéstervezetet csatolt. A dokumentáció 10. sz. melléklete tartalmazta a Kbt. 67. § (2) bekezdés a) pontja szerinti referenciaigazolás mintáját. A minta alapján az ajánlattevőknek a felhívásban foglaltak tekintetében az alábbi adatokat kellett megadnia:

Építési beruházás tárgyának – és a résznek, amelyre a nyilatkozatot teszik – megnevezése	A szerződést kötő másik fél és a referenciát adó személy megnevezése	Ellenszolgáltatás összege (nettó)	Teljesítés helye, ideje
--	--	-----------------------------------	-------------------------

Ajánlatkérő közbeszerzési eljárása során felmerült kérdésekre a kiegészítő tájékoztatást megadta.

Ajánlatkérő közbeszerzési eljárásában az *Integrál Építő Zrt.*, a *Strabag MML Kft.*, a *Modinvest Kft.*, valamint a *kérelmező* nyújtották be ajánlataikat az alábbi ajánlati árak mellett:

Integrál Építő Zrt.:	415.563.485,-HUF+Áfa
Strabag MML Kft.:	398.454.087,-HUF+Áfa
Modinvest Kft.:	450.540.579,-HUF+Áfa
Kérelmező:	341.986.281,-HUF+Áfa

A kérelmező az ajánlata 279-281. oldalain csatolta a dokumentáció 10. sz. melléklete szerinti referenciamunkák összefoglaló táblázatát a Kbt. 67. § (2) bekezdés a) pontja tekintetében. Ezen összefoglaló táblázatban – egyebek mellett – külön-külön referenciaként került feltüntetésre a Pándi Kálmán Megyei Kórház szeghalmi fekvőbetegellátó épületének bővítése, felújítása (2006.09.26-2007.12.07, 505,08 M,-Ft.), valamint ugyanezen épület felújítása, bővítése és az orvosi szakrendelő épületre magastető ráépítés (254,14 M,-Ft., teljesítés: 2007.10.07.). Mindkét referencia vonatkozásában referenciát adó személyként R.L. beruházási vezető, főtanácsos került feltüntetésre. A kérelmező egyúttal csatolta ajánlatában az egyes referenciaigazolások, ennek keretében a 299. és 301. oldalain kerültek becsatolásra a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns referenciaigazolások. Ezen referenciaigazolásokon az ajánlatkérő Békés Megyei Önkormányzat, mint referenciát adó részéről R.L. beruházási vezető-főtanácsos került feltüntetésre. A referenciaigazoláson egyebek mellett az ajánlatkérő hivatalos körbélyegzője (Békés Megyei Önkormányzati Hivatal, Területfejlesztési Osztály), továbbá egy aláírás szerepelt.

Ajánlatkérő az eljárás során két alkalommal rendelt el hiánypótlást. Első alkalommal a hiánypótlási felhívás egyedül a Strabag MML Kft.-t érintette. Második alkalommal ajánlatkérő az Integrál Építő Zrt.-t és a kérelmezőt szólította fel hiánypótlásra. Ajánlatkérő mindkét ajánlattevő vonatkozásában az ajánlattételi felhívás III.2.3) M1. pontja szerinti alkalmassági feltétel igazolását kérte (kettő, a közbeszerzés tárgyával megegyező tárgyú, egyenként legalább 200 millió Ft értékű referencia igazolása). Ajánlatkérő mindkét ajánlattevő esetében azt állapította meg, hogy, a megkövetelt két referencia helyett, egy referencia került kettébontásra. Erre tekintettel az ajánlatkérő a két ajánlattevőt felszólította, hogy pótolja az ajánlattételi felhívás III.2.3) szerinti kettő referenciát.

Ajánlatkérő hiánypótlási felhívásával szemben mindkét ajánlattevő észrevétellel élt. Ennek keretében a kérelmező közölte, hogy álláspontja szerint a kiírásnak megfelelően két referencia került igazolásra, azok két önálló épületre (Szeghalom, Szabolcs vezér u. 7-9., hrsz. 529/1.; Szeghalom, Ady Endre út 1/b., hrsz.: 497.) vonatkoztak, azok rekonstrukciója külön-külön kiadott építési engedély alapján történt, két szerződés került megkötésre, az épületek több utca távolságban vannak egymástól. Indokai alapján kérte az ajánlatkérőtől az ajánlatba becsatolt referenciaigazolás elfogadását.

Ajánlatkérő az eljárás eredményét módosított időpontban, 2009. szeptember 7-én hirdette ki. Az ajánlatok elbírálásáról készített összegezés szerint az eljárás eredményes volt, ajánlatkérő az eljárás nyerteseként a Modinvest Kft.-t hirdette ki, a másik három ajánlattevő érvénytelen ajánlatot tett. Ajánlatkérő a kérelmező ajánlata érvénytelensége indokaként rögzítette, hogy a benyújtott referencia kiadására a referenciaigazolást kiadó személy nem volt jogosult, ezért az ajánlattételi felhívás III. 2.3) M1-ben foglalt alkalmasság nem állapítható meg, ezért az ajánlat a Kbt. 88. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.

Kérelmező az ajánlatkérő eljárást lezáró első döntését 2009. szeptember 8-án jogorvoslati kérelemmel megtámadta. Előadta, hogy a kérdéses referenciaigazolásokat a Békés Megyei Önkormányzati Hivatal Területfejlesztési Osztály beruházás-vezető főtanácsosa (**R.L.**) hivatalos minőségében írta alá, az ajánlattevőknek nem volt lehetőségük az igazolást aláíró személy aláírási jogosultságának megvizsgálására, vitatására. Utalt arra, hogy a korábbi években több alkalommal kért az ajánlatkérőtől referenciaigazolást, amelyeket minden esetben **R.L.** főtanácsos írta alá, akinek az aláírási jogosultságát az ajánlatkérő jelen közbeszerzési eljárásában kifogásolta. Kérelmező sérelmezte, hogy az ajánlatkérő nem az igazolások valóságtartalmáról győződött meg, hanem olyan tényt vizsgált, amelynek a műszaki alkalmasság megállapítása szempontjából semmilyen jelentősége nem volt, a műszaki szakmai alkalmassági követelménynek megfelelt, ezért az alkalmasság hiánya miatt az eljárásból történő kizárása jogsértő volt.

Ajánlatkérő észrevételében előadta, hogy a kérelmező az eljárásban két alkalommal fordult referenciaigazolás iránti kérelemmel az ajánlatkérőhöz. Első alkalommal a kérelmező a referenciaigazolás kiállítása tárgyában az ajánlatkérőhöz intézett megkereséséhez csatolta a kiadandó referenciaigazolás mintáját, amelyet az ajánlatkérő megváltoztatott annyiban, hogy a mintán a kérelmező által feltüntetett **K.B.É.** helyett az igazolás kiadására jogosult **SZ.Z.** osztályvezetőt tüntette fel. Ezen referenciaigazolás kiállítására 2009. augusztus 4-én került sor. Ezt követően a kérelmező újabb referenciaigazolást szerzett be az ajánlatkérőtől, vélhetően abból amiatt, hogy a kérelmező időközben észlelte, hogy a korábban kiállítani kért referencia igazolás nem volt alkalmas a megkövetelt referencia megfelelő igazolására. A kérelmező a referenciaigazolás kiállítása érdekében intézett második megkeresését az ajánlatkérő olyan dolgozójához címezte, aki a referenciaigazolás kiállítására nem volt jogosult.

Ajánlatkérő szerint egyfelől az általa az első alkalommal kért referenciaigazoláson az igazolást kiállító személyében eszközölt változtatás alapján, másfelől az ajánlatkérő honlapján elérhető Szervezeti és Működési Szabályzat alapján a kérelmezőnek

tudomással kellett bírnia arról, hogy a szükséges igazolás kiállítására ki jogosult. Tekintettel arra, hogy a kérelmező nem csatolt olyan referenciaigazolást, amely az arra jogosulttól származóan igazolta volna, hogy a kérelmező megfelel az előírt alkalmassági követelménynek, így ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánította a kérelmezői ajánlatot.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő **eljárást lezáró első döntése** ellen a jogorvoslati eljárást 2009. szeptember 9-én D.525/2009. sz. alatt megindította, majd a D.525/9/2009. sz. határozatával megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 250. § (3) bekezdés g) pontja szerint alkalmazandó 81. § (3) bekezdését, valamint a 83. § (2)-(3) bekezdéseit. A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás folytatását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az ajánlatkérő megfelelően alkalmazza a hiánypótlás intézményét.

Ajánlatkérő a Döntőbizottság határozata alapján folytatta a közbeszerzési eljárását, ennek keretében a kérelmezőt 2009. október 14-én délután fax útján 2009. október 16., 10 órai határidővel a Döntőbizottság határozatára hivatkozással hiánypótlásra szólította fel a következő tartalommal: „Ajánlatkérő a Kbt. 83. §-a alapján felhívja a BÁÉV Zrt.-t az ajánlattételi felhívás III.2.3 M1-ben foglalt alkalmassági feltételre vonatkozó referencia igazolás alaki kellékeivel kapcsolatos azon hiányosságának pótlására, miszerint az okiratról hiányzik az annak igazolására jogosult személy aláírása. A benyújtott okiratot ugyanis nem az igazolásra jogosult személy írta alá.”

Kérelmező a hiánypótlás teljesítése érdekében 2009. október 14-én levélben fordult Békés Megyei Közgyűlés Elnökéhez (D.L.), valamint ajánlatkérő Önkormányzati Hivatala Területfejlesztési Osztályának osztályvezetőjéhez (Sz.Z.), amelyben kérte a mellékletként csatolt 2db referenciaigazolás aláírásra jogosult személy általi aláírását. A kérelmező által mellékletként csatolt, aláírni kért referenciaigazolás-tervezetek megjelölték a referenciamunkák szempontjából releváns adatokat (szerződés tárgya, teljesítés helye, ellenszolgáltatás összege), valamint a referenciaadó adatait (referenciaadó neve, beosztása, hivatal/szervezeti egység megnevezése, elérhetőségi adatok). Az egyik referenciaigazoláson Sz.Z. osztályvezető, a másikon Sz.Z. osztályvezető és M.J. Szeghalom polgármestere került feltüntetésre – akik részéről kérelmező az igazolás aláírását kérte. A mintákon megjelölt referenciamunkák:

- 1.) PKMK Szeghalmi Fekvőbeteg Ellátó épületének bővítése és felújítása (Szeghalom, Szabolcs vezér u. 7-9., érték: bruttó 505,8 M Ft.)
- 2.) PKMK Szeghalmi Járóbeteg Ellátó épületének felújítása, bővítés, valamint az Orvosi Szakrendelő épületre magastető ráépítés (Szeghalom, Ady Endre út 1/b., hrsz: 497., érték: bruttó 254,14 M Ft)

Ajánlatkérő osztályvezetője Sz.Z. a válaszában közölte, hogy a Pándy Kálmán Megyei Kórház Szeghalmi Fekvő- és Járóbeteg Ellátó egységének felújítási, bővítési munkái tárgyában 2009. augusztus 4-én már adott ki a kérelmező részére referenciaigazolást, amelyet kiadásra jogosult személyként ő maga írt alá. Sz.Z. osztályvezető a kérelmező által megküldött referenciaigazolások aláírása helyett az általa 2009. augusztus 4-én már aláírt referenciaigazolás hitelesített másolatát küldte meg a kérelmező részére,

amelyet a kérelmező ezt követően hiánypótlásként csatolt (hiánypótlás 25., 27. oldalak).

Ajánlatkérő a kérelmező hiánypótlását megvizsgálta, amelynek eredményéről 2009. október 20-án értesítette a kérelmezőt. Eszerint az ajánlatkérő a benyújtott hiánypótlást nem fogadta el. Az indokolás szerint a benyújtott okirat nem volt alkalmas arra, hogy az ajánlattevő által eredetileg benyújtott, nyilvánvalóan nem az igazolásra jogosult személytől származó okirat fogyatékoságát orvosolja. Ajánlattevő nem tett eleget a az ajánlattételi felhívás III.2.3M1 pontban foglalt alkalmassági feltételre vonatkozó referenciaigazolás alaki kellékeivel kapcsolatos hiánypótlásnak, ebből következően a benyújtott referencia alkalmassági feltételként való megfelelésének elutasítása, és az ajánlat érvénytelenségének megállapítása vált indokolttá. Az ajánlat a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján érvénytelen, egyéb módon nem felel meg az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Kérelmező az ajánlatkérő újabb, a kérelmező ajánlatát ismételten érvénytelenné nyilvánító döntése ellen 2009. október 22-én terjesztett elő jogorvoslati kérelmet. Hivatkozott a Kbt. 1. § (1) és (3) bekezdésére, 81. § (3) bekezdésére, 83. § (2)-(3) bekezdéseire, 88. § (1) bekezdés f) pontjára, 305. §-ára, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 6. § (1) bekezdését. Kérelmében ismertette az újabb hiánypótlása előzményeit, körülményeit. Kérelmező álláspontja szerint ajánlatkérő magatartása a joggal való visszaélésnek minősül, az ellentétes a jóhiszemű eljárás követelményeivel. Ajánlatkérő olyan hiánypótlást írt elő, amelynek teljesítése egyedül az ő magatartásától függött. Ajánlatkérő a referenciaigazolások jogosult részéről történő aláírását nem teljesítette, így a kérelmező a hiányt az ajánlatkérő felróható magatartására tekintettel nem tudta pótolni. Hivatkozott az ajánlatkérő által biztosított mindössze 1 napos határidőre. Kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő célja arra irányult, hogy mindenképpen kizárja őt az eljárásból.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást 2009. október 26-án D.643/2009. sz. alatt megindította, ennek során ideiglenes intézkedést is alkalmazott.

Ajánlatkérő észrevételében kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását. Előadta, hogy a referencia igazolás kiadására jogosult személy a az igazolás kiadásától nem zárkozott el, tekintettel azonban arra, hogy az igazolás kiadására jogosult korábban már adott ki az ajánlattevőnek referenciaigazolást az érintett építési beruházásra vonatkozóan, ezért most annak hitelesített másolatát bocsátotta a kérelmező rendelkezésére. Hivatkozott arra, hogy a hiánypótlás elrendelése a Döntőbizottság D.525/9/2009. sz. határozatán alapult. Ajánlatkérő az alaki hiányosság orvoslására a kérelmező által benyújtott referenciaigazolást nem tartja alkalmasnak, mert álláspontja szerint a hiánypótlásban érintett a nem jogosulttól származó, jogok és kötelezettségek igazolására felhasznált magánokirat hamis. Ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmező tanúsított jogsértő magatartást a hamis igazolás becsatolásával. Kérelmező nem csatolt olyan referenciaigazolást, amely igazolja, hogy megfelel az előírt alkalmassági követelménynek, így az ajánlata érvénytelenné nyilvánítása indokolt volt.

Ajánlatkérő a jogorvoslati tárgyaláson visszautalt a közbeszerzési eljárás előzményeire és ennek keretében a kérelmezővel szemben első körben elrendelt hiánypótlásra, amely arra vonatkozott, hogy a becsatolt referenciaigazolás hány referenciamunkát tartalmazott. Ajánlatkérőnek ezzel a referenciaigazolással tartalmi problémája volt, ezt a hiánypótlási felhívása keretében megfogalmazta. Kérelmező a hiánypótlási felhívást nem teljesítette, vitatta annak jogosságát, arra hivatkozott, hogy két referenciamunka került igazolásra. Ezt követően ajánlatkérő már nem tudta újból felhívni a kérelmezőt a tartalmi hiány pótlására, lévén, hogy egyszer ezt már megtette. Ezt követően vizsgálta alakilag a referenciaigazolást, és ezen alakiságbeli vizsgálat után döntött úgy, hogy érvénytelenné nyilvánítja az ajánlatot. Ajánlatkérő ezen döntését a Döntőbizottság a D.525. sz. jogorvoslati eljárás keretében tette vizsgálat tárgyává. Tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság ajánlatkérőt kötelezte hiánypótlásra, ezért már az ismertetett okok miatt már csak alakhiánypótlásra volt lehetőség és emiatt került kiállításra az alakilag megfelelő, már korábban kiállított, jelen esetben felülhitelesített igazolás, ami mind tartalmában, mind alakiságában megfelelő referenciaigazolás volt. Ez a 2009. augusztus 4-én Sziklai Zoltán által kiállított referenciaigazolás tartalmában azonban egy referenciamunkát igazolt.

A Döntőbizottság az alábbi indokokra tekintettel megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem *alapos*.

Ajánlatkérő a Kbt. VI. fejezete szerinti egyszerű eljárást indított.

A Kbt. 1. § (1) bekezdése értelmében a közbeszerzési eljárásban - ideértve a szerződés megkötését is - az ajánlatkérő köteles biztosítani, az ajánlattevő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát és nyilvánosságát.

Az 1. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítani az ajánlattevők számára.

A Kbt. 3. §-a értelmében e törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A Kbt. 67. § (2) bekezdés a) pontja értelmében az ajánlattevőnek és a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójának a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetőleg szakmai alkalmassága építési beruházás esetében igazolható az előző legfeljebb öt év legjelentősebb építési beruházásainak ismertetésével.

A Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint az ajánlati felhívásban meg kell határozni, hogy mind a 66. §-ban, mind a 67. §-ban foglaltakkal összefüggő mely körülmények megléte, illetőleg hiánya vagy azok milyen mértékű fogyatékosága zárja ki, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevőt, illetőleg a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozót alkalmasnak minősítse a szerződés teljesítésére.

A Kbt. 81. § (1) bekezdése szerint az ajánlatok elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e az ajánlati felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) az ajánlati felhívásban előírtaknak megfelelően kell megítélni az ajánlattevő, valamint - ha ezt az ajánlatkérő előírta - a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozó szerződés teljesítésére való alkalmasságát vagy alkalmatlanságát. Ennek során az igazolások eredetiségét, illetőleg a hiteles másolatok megfelelőségét is ellenőrizni lehet.

A (3) bekezdés pedig rögzíti, hogy az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlatok érvénytelenek, illetőleg van-e olyan ajánlattevő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 83. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő számára, azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét.

(2) A hiánypótlás a kizáró okokkal, az alkalmassággal kapcsolatos igazolások és nyilatkozatok, illetőleg az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban az ajánlat részeként benyújtásra előírt egyéb iratok utólagos csatolására, illetve hiányosságainak pótlására terjedhet ki, továbbá az ajánlattal kapcsolatos formai előírásoknak való utólagos megfeleltetésre irányulhat. Hiánypótlásnak van helye akkor is, ha az ajánlattevő nem megfelelő példányszámban nyújtotta be ajánlatát.

(3) A hiánypótlásról az ajánlatkérő egyidejűleg, közvetlenül, írásban köteles tájékoztatni az összes ajánlattevőt, megjelölve a határidőt, továbbá ajánlatonként a hiányokat.

(4) Az ajánlattevő - a (2) bekezdésben meghatározott körben - a hiánypótlási felhívásban nem szereplő hiányokat is pótolhat az ajánlatkérő által megállapított hiánypótlási határidő lejártáig.

(5) A hiánypótlást követően az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ha a korábbi hiánypótlási felhívás(ok)ban nem szereplő hiányt észlelt. A korábban megjelölt hiányok a későbbi hiánypótlások során már nem pótolhatók, de önkéntes hiánypótlás az ezzel nem érintett körben, a (2) bekezdés keretei között ekkor is teljesíthető.

(6) A hiánypótlás nem eredményezheti az ajánlat azon elemeinek módosítását, amelyek az ajánlatkérő által - az ajánlati felhívásban vagy a dokumentációban - megadott közbeszerzési műszaki leírásra vonatkozó szakmai ajánlat részét képezik, továbbá amelyek a 81. § (4) bekezdése szerint értékelésre kerülnek. A hiánypótlás során az ajánlattevő új, közösen ajánlatot tevő, illetőleg alvállalkozó, továbbá erőforrást nyújtó szervezet megjelölésével és a rá vonatkozó iratokkal nem egészítheti ki az ajánlatát.

(7) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás(oka)t követően adott esetben - a benyújtott ajánlati példányok hiánypótlással nem érintett tartalma megegyezik-e az eredeti ajánlat tartalmával. Eltérés esetén, vagy ha a hiánypótlást nem, vagy nem megfelelően teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati példányt (példányokat) lehet figyelembe venni az elbírálás során.

A Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja értelmében az ajánlat érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati felhívásban és a dokumentációban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a kérelmezővel szemben két alkalommal rendelt el hiánypótlást. Első alkalommal a hiánypótlás indoka az volt, hogy a kérelmező által becsatolt referenciaigazolás az előírt két referenciamunka helyett csak egy referenciamunkát tartalmazott. Kérelmező a hiánypótlást nem teljesítette, mivel álláspontja szerint a referenciaigazolás két referenciamunkára vonatkozott, így az ajánlatkérő előírásának megfelelt. Ajánlatkérő ezt követően a kérelmező ajánlatát a hiánypótlási felhívással összefüggésben nem álló okból érvénytelenné nyilvánította (a referenciaigazolást nem az arra jogosult személy írta alá). A Döntőbizottság ajánlatkérő ezen döntése tekintetében jogsértést állapított meg, az eljárás folytatását pedig a hiánypótlás megfelelő alkalmazásától tette függővé.

Ajánlatkérő ezt követően másodszor is hiánypótlásra szólította fel a kérelmezőt. A hiánypótlási felhívás kifejezetten arra vonatkozott, hogy a kérelmező az érintett referenciamunkák igazolását az arra jogosult személy által aláírva nyújtsa be. Kérelmező a hiánypótlás teljesítése érdekében felvette a kapcsolatot az ajánlatkérő által sem vitatottan aláírásra jogosult Sz.Z. osztályvezetővel, aki a referenciaigazolás aláírása helyett az általa már korábban (2009. augusztus 4.) szabályszerűen kiadott – ajánlatkérői álláspont szerint egy referenciamunkára vonatkozó – referenciaigazolás felülhitelesített példányát küldte meg kérelmező számára, amelyet ajánlatkérő akként értékelt, hogy a kérelmező nem teljesítette a referenciaigazolás alaki hiányát, ezért az ajánlat érvénytelen.

A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelem alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kérelmező ajánlatát másodszor is érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntés jogszerű volt-e. Ennek érdekében a Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő által a kérelmezővel szemben megállapított és közölt érvénytelenségi ok fennállt-e.

A Döntőbizottság megállapította, hogy egyfelől a kérelmező a maga részéről a hiánypótlás teljesítése érdekében megtette a szükséges intézkedéseket, másfelől az ajánlatkérő szervezeti egységének vezetője, mint a referenciaigazolás aláírására jogosult személy a két külön referenciaigazolást nem írta alá, az általa korábban már szabályszerűen aláírt igazolás felülhitelesítésével tért ki a hiánypótlásként becsatolni kívánt referenciaigazolások aláírása elől.

Fentiek alapján rögzíthető, hogy a kérelmező hiánypótlásként az Sz.Z. által kiadott referenciaigazolás felülhitelesített példányát tudta becsatolni. Ehhez képest ugyanakkor ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát arra hivatkozással nyilvánította másodszor is érvénytelenné, hogy a kérelmező nem pótolta a referenciaigazolás alaki kellékének a hiányát. Tekintettel arra, hogy a kérelmező konkrétan a hiánypótlás keretében – az ajánlatkérő által sem vitatottan az aláírásra jogosult SZ.Z. által aláírt, majd – felülhitelesített referenciaigazolást csatolta be, a Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő által megjelölt érvénytelenségi ok semmiképpen nem állhatott fenn, a referenciaigazolás alakilag nem volt hiányos, az tartalmazta az arra jogosult aláírását.

Erre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 81. § (3) bekezdését.

Ajánlatkérő a jogorvoslati tárgyaláson az érvénytelenség indokaként a kérelmezővel közölt érvénytelenségi okkal összefüggésben nem álló, más körülményre hivatkozott. Ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánítás okával (alaki hiányosság nem teljesítése, hamis referenciaigazolás becsatolása) ellentétesen a jogorvoslati tárgyaláson már arra hivatkozott, hogy a szabályszerűen aláírt referenciaigazolás csak egy referenciamunkát tartalmazott az előírt kettőhöz képest, továbbá utalt az okirat hamis voltára.

A Döntőbizottság ajánlatkérő hivatkozását nem fogadta el. Ajánlatkérő az érvénytelenné nyilvánítás konkrét okát közölte a kérelmezővel, amely a referenciaigazolás alaki hiányosságával volt kapcsolatos (mind a hiánypótlás elrendelése, mind a teljesítet hiánypótlás el nem fogadása tekintetében), nem pedig a referenciaigazolás tartalmi megfelelőségével. Erre tekintettel ajánlatkérőnek a referenciaigazolás alaki hiányosságát kellett igazolnia a jogorvoslati eljárásban a döntése jogszerűsége érdekében, amelyre a fentiek alapján nem került sor. Tekintettel arra, hogy ajánlatkérő kifejezetten alaki hiányosságra hivatkozással hívta fel a kérelmezőt a hiánypótlásra, és egyúttal ezen okból nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, a Döntőbizottság az utóbb megjelölt érvénytelenségi okot (tartalmi hiányosság) nem vizsgálta.

A Döntőbizottság megjegyzi egyúttal, hogy az ajánlatkérő nem adta elfogadható indokát annak, hogy a kérelmező által kért igazolások aláírását miért kerülte ki, illetve, hogy mely okirat, milyen okból minősült hamisnak.

A Döntőbizottság álláspontja szerint ajánlatkérő eljárása egyúttal súlyosan sértette az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód alapvető követelményeit. E körben a Döntőbizottság álláspontja szerint nem hagyható figyelmen kívül, hogy az ajánlatkérő saját szervezeti egysége és annak vezetője volt az, aki/amely az alkalmasság megítéléséhez szükséges referenciaigazolások kiadására jogosult volt, a kérelmező a hiánypótlás teljesítését ajánlatkérő szervezeti egységének eljárása alapján teljesítette, amelyet ajánlatkérő annak ellenére alaki hiányosságra hivatkozással nem fogadott el, hogy azon az arra jogosult aláírása szerepelt. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a Döntőbizottság a D.525/9/2009. sz. határozatában ajánlatkérő közbeszerzési eljárásának folytatását kifejezetten ahhoz a feltételhez kötötte, hogy ajánlatkérő megfelelően alkalmazza a hiánypótlás intézményét. A Döntőbizottság ezen körülményeket olyan többlettényállásnak értékelte, amelyre tekintettel megállapította a Kbt. 1. § (1) és (3) bekezdéseinek ajánlatkérő általi megsértését.

A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 1. § (1) és (3) bekezdéseinek, valamint a 81. § (3) bekezdésének megsértését, ezért a Kbt. 83. § (2)-(3) bekezdéseinek sérelmére alapított kérelmi elemet elutasította, tekintettel arra, hogy ajánlatkérő a kérelmezőt felszólította a hiánypótlásra, ennek keretében megjelölte a hiányt. A hiánypótlás el nem fogadása specifikusan a 81. § (3) bekezdésébe tartozó kérdés.

Mindezek alapján a Döntőbizottság a Kbt. 318. §-ában meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 340. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította, hogy az

ajánlatkérő megsértette a Kbt. 1. § (1) és (3) bekezdését, valamint a 250. § (3) bekezdés g) pontja szerint alkalmazandó 81. § (3) bekezdését, ezért a Kbt. 340. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését.

A Kbt. 340. § (3) bekezdés e) pontja szerint amennyiben a Döntőbizottság jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki – kivéve a 306/A. § (2) bekezdés szerinti körülmények fennállása esetén – az e törvény szabályait megszegő szervezettel (személlyel), valamint a jogsértésért felelős személlyel, illetőleg szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 341. § (2) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetőleg a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét – így különösen a jogsérelem súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását – veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság jelen esetben a bírság kiszabását indokoltnak ítélte. Az ajánlatkérő jogsértése a bírság kiszabásának lehetőségét jogszerűen teremti meg. Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását magas értékre (becsült érték: 300 millió Ft, nyertes árajánlat: 393.264.825,-Ft+Áfa) kívánta megkötni. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést követett el azzal, hogy a kérelmező hiánypótlását nem fogadta el, ezzel pedig kizárta a lehetőségét annak, hogy a bírálati szempont szerinti értékelésben a kérelmező ajánlata részt vegyen.

A Döntőbizottság mérlegelési jogkörében a bírság összegének megállapítása során a Kbt. 341. § (2) bekezdése alapján figyelembe vette az eset összes körülményét.

A Döntőbizottság álláspontja szerint nem állapítható meg az ajánlatkérő javára, hogy eljárást segítő, együttműködő magatartást tanúsított volna. Önmagában a jogorvoslati eljárás során a beszerzővel szemben támasztott eljárási kötelezettségek teljesítése (pl. iratok megküldése), vagy jogosultság gyakorlása (pl. észrevétel benyújtása) nem alapozza meg a segítő, együttműködő magatartás megállapíthatóságát. A Döntőbizottság az ajánlatkérő részéről szándékos jogsértést nem állapított meg, ugyanakkor magasabb bírságot indokoló körülményként értékelte az alapelvek ajánlatkérő általi megértését.

A Döntőbizottság figyelembe vette a beszerzés tárgyát és a nemzeti értékhatárt jelentősen meghaladó értékét, valamint azt, hogy az ajánlatkérő jogsértése súlyos, a kérelmező ajánlatát másodszor is jogszerűtlenül nyilvánította érvénytelenné, a döntés az egész közbeszerzési eljárás eredményére is kihatott. A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy a Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 2009. évben már állapított meg jogsértést, ennek során bírság kiszabására is sor került. Ezen körülmények magasabb összegű bírság kiszabását indokolták.

Figyelembe vette ugyanakkor a Döntőbizottság azt is, hogy a Döntőbizottság ideiglenes intézkedése folytán lehetséges volt a jogsértés reparációja, mely alacsonyabb összegű bírságot indokoló körülmény.

A Döntőbizottság a fenti tényezők együttes mérlegelése alapján a jogsértés súlyossága, a közbeszerzés jelentős értéke szempontok mellett, a reparáció lehetőségére tekintettel összességében magasabb összegű bírság kiszabását ítélte indokoltnak, amelyre figyelemmel a bírság összegét – mérlegelési jogkörében 5 millió Ft-ban állapította meg.

A Döntőbizottság a rendelkezésre álló iratok alapján úgy ítélte meg, hogy nem vonható le megalapozott következtetés a megállapított jogsértésért felelős személyre, ezért személlyel szemben bírságot nem szabott ki.

A Döntőbizottság a Kbt. 340. § (2) bekezdés g) pontja és a 341. § (4) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

A jogorvoslatról való tájékoztatás a Kbt. 346. §-án alapul.

B u d a p e s t, 2009. november 24.

Dr. Cseh Tamás Attila sk.
közbeszerzési biztos

Hámori András sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Csanádi Péter sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné

Kapják:

1. Dr. Gyebnár – Dr. Domoki Ügyvédi Iroda, dr. Gyebnár László ügyvéd (5600 Békéscsaba, Wlassich sétány 7. I. em. 3.)
2. Darázs és Társai Ügyvédi Iroda, Dr. Bakondi György ügyvéd (1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 31.)
3. Integrál Építő Zrt. (5540 Szarvas, Árpád u. 10.)
4. Strabag MML Kft. (1113 Budapest, Daróci u. 30.)
5. Modinvest Kft. (6400 Kiskunhalas, Kert u. 39.)
6. Közbeszerzések Tanácsa Elnöke (1024 Budapest, Margit krt. 85.)
7. Irattár